

การบริหารวิชาการโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
PRIVATE SCHOOL ACADEMIC MANAGEMENT BASED ON CREATIVE THINKER
CONCEPT OF EARLY CHILDHOOD

จิตรวรรณ เอกพันธ์ (Jitrawan Ekapun) ^{1*}

สุกัญญา แซ่มช้อย (Sukanya Chaemchoy) ²

พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ (Pruet Siribunpitak) ³

¹ นิสิตหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ Student of Doctor of Philosophy Program in Education Management, Faculty of Education, Chulalongkorn University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

² Assistant Professor Dr., Faculty of Education, Chulalongkorn University

³ ศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

³ Professor Dr., Faculty of Education, Chulalongkorn University

* Corresponding Author E-mail: jitrawane@gmail.com

รับต้นฉบับ 26 มี.ค. 2563 ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ 1 พ.ค. 2563 ลงตีพิมพ์ 5 มิ.ย. 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่จัดการเรียนให้แก่เด็กปฐมวัยอายุ 3 – 6 ปี จำนวน 357 โรงเรียน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนรวมทั้งสิ้น 714 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามการบริหารวิชาการตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยได้รับแบบสอบถามคืนมาคิดเป็นร้อยละ 89.63 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยผลการวิจัยพบว่า การบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ด้านการจัดประสบการณ์มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสื่อ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ ด้านการประเมินพัฒนาการ และด้านหลักสูตรปฐมวัยตามลำดับ เมื่อพิจารณาการบริหารวิชาการตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์เป็นรายด้าน พบว่า คุณลักษณะนักคิดสร้างสรรค์ที่ได้รับการพัฒนามากที่สุด ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ส่วนคุณลักษณะด้านความกล้าเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในทุก ๆ ด้าน

คำสำคัญ: การบริหารวิชาการ, โรงเรียนเอกชน, นักคิดสร้างสรรค์, การศึกษาปฐมวัย

ABSTRACT

This research aimed to study private school academic management based on creative thinker concept of early childhood. Total 357 schools under the Office of Private Education Commission for early childhood (3 – 6 years of age) were included in this study. All schools were selected by multi-stage sampling. The data were collected from 714 school directors and teachers. In this study, a 5-rating scale questionnaire was used to assess the academic management based on creative thinker concept, with 89.63 % of the response rate. The statistical analyzed data were frequency, percentage, mean and standard deviation. For the academic management based on creative thinker concept, the highest mean and standard deviation was found in the experience management followed by media, environment, learning resources, developmental evaluation and early childhood curriculum, respectively. By considering each part separately, the most developed skill was the ability to work with others while the lowest developed one was risk taking ability.

Keywords: Academic Management, Creative Thinker, Early Childhood Education, Private School

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์หรือเป็นต้นกำเนิดทางความคิดที่สามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เราเรียกบุคคลเหล่านี้ว่า “นักคิดสร้างสรรค์” ในโลกยุคสมัยแห่งดิจิทัลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในยุคนี “การมองเห็นโอกาส” และ “ต่อยอดเป็น” ถือเป็นก้าวแรกแห่งความสำเร็จที่จะเกิดขึ้น ทุกคนต่างต้องขวนขวายหาทักษะและความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประดับตนเอง “ความคิดสร้างสรรค์” ซึ่งถือเป็นจุดกำเนิดของการเปลี่ยนแปลงที่เปรียบเสมือนเชื้อเพลิงที่ดั่งต้น ที่หากเกิดจุดติดแล้วลูกโซนก็จะเป็นเปลวไฟแห่งการเปลี่ยนแปลง ความคิดสร้างสรรค์กลายเป็นทักษะที่มีความสำคัญในศตวรรษที่ 21 และนับว่าเป็น 1 ใน 3 ทักษะของมนุษย์ที่มีความจำเป็นและสำคัญมากที่สุด (Taylor, 2019)

เด็กทุกคนเป็นนักคิดสร้างสรรค์ เพราะเด็กทุกคนเกิดมาพร้อมขีดความสามารถที่จะสร้างสรรค์ซึ่งหมายถึงเด็กที่มีเอกลักษณ์และมีอิสระทางความคิด มีวิธีการแก้ปัญหาหรือหาวิธีการเรียนรู้หรือคำตอบของสิ่งต่าง ๆ ได้หลากหลายทิศทาง หลากมิติ หลากรูปแบบ มีความกล้า และสามารถในการคิดริเริ่มในสิ่งแปลกใหม่ ขอบคิดในสิ่งที่คนอื่นไม่เคยคิดมาก่อน และมีความสุขที่จะได้ใช้ความคิดในการรังสรรค์สิ่งต่าง ๆ ใช้จินตนาการ และผสมสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน (อุษณีย์ อนุรุทธวงศ์, 2552) การเตรียมเยาวชนให้พร้อมใช้ชีวิตในสังคมแห่งความคิดสร้างสรรค์จึงหมายถึงการมอบโอกาสให้พวกเขาได้ทำตามความสนใจ สำรวจแนวคิด และพัฒนาแนวคิดของตนเอง (Resnick, 2017) ซึ่งคุณหมอศ.พญ.ทิพวรรณ หรรษคุณาชัย กุมารแพทย์ด้านพัฒนาการเด็ก (2562) กล่าวว่า การพัฒนาลูกเป็นนักคิดถือเป็นพื้นฐานของการเป็นเด็กฉลาด สามารถคิด วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตัวเอง โดยจะต้องรู้จักส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดให้ลูกตั้งแต่เยาว์วัย เพราะการคิดเปรียบเสมือนแบบฝึกหัดหรืออาหารชนิดหนึ่งของสมองที่ยิ่งได้ใช้มากเท่าไร เส้นใยประสาทก็จะยิ่งเจริญเติบโตมีกระบวนการคิดวิเคราะห์ที่รวดเร็วและเต็ม

ประสิทธิภาพ ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กจะเปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับพัฒนาการและการเจริญเติบโตทางสติปัญญา “การเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมแห่งความคิดสร้างสรรค์นำมาซึ่งโอกาส และมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องพัฒนาเยาวชนให้เป็นนักคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้มีความพร้อมในการเผชิญชีวิตในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว”

ความคิดสร้างสรรค์นั้นจะพัฒนาขึ้นได้จำเป็นจะต้องอาศัยการพุ่มพัก กระตุ้น สนับสนุนผ่านการจัดกิจกรรม เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้มีบทบาทในกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ จึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องบ่มเพาะทักษะดังกล่าวให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนตั้งแต่เยาว์วัย (Resnick, 2017) สัทศน์ กาญจนานนท์กุล (2562) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนตามความต้องการของประชาชน และการพัฒนาคุณภาพของเด็กไทยให้มีความพร้อมโดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ถือเป็นหน้าที่ที่สำคัญของสถานศึกษาเอกชน นอกจากนี้โรงเรียนเอกชนยังถือเป็นทางเลือกคุณภาพที่ดีกว่าของผู้เรียนและผู้ปกครอง เนื่องจากในปัจจุบัน โรงเรียนจะต้องมีคุณภาพเท่านั้นจึงจะคงอยู่ได้ ทิศทางของโรงเรียนเอกชนจึงต้องมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นที่ยอมรับอยู่เสมอ (ชล่ำ อรรถธรรม, 2562) โรงเรียนจึงต้องอาศัยการบริหารวิชาการ ที่จะเป็เครื่องมือสำคัญในการสร้างรากฐานการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้เจริญงอกงามได้ การบริหารวิชาการและระบบการศึกษาที่ดีมีความสำคัญอย่างมากในการเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ระบบการศึกษาที่ดีควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น (Stimulating Curiosity) ใช้การตั้งคำถาม (Inquiry) เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ โดยครูและนักเรียนจะร่วมกันตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากเห็น นำไปสู่การค้นคว้า และสนุกกับการค้นหาคำตอบด้วยตนเอง กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบปัญหาต่าง ๆ ด้วยตัวเอง และมีความสุขในการเรียนรู้ นอกจากนี้ควรส่งเสริมการพัฒนาองค์กรของโรงเรียนทั้งในโรงเรียนและในโลกกว้าง ส่งเสริมให้เด็กมีลักษณะเป็นนักค้นคว้า (Inquirers) ใช้ความอยากรู้อยากเห็นเพื่อค้นคว้าวิจัย และนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learners) ด้วยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นนักคิด (Thinkers) ที่มีศักยภาพในการใช้ความคิดและกล้าตัดสินใจอย่างสร้างสรรค์ รู้จักแก้ปัญหา กล้าเสี่ยง (Risk-Takers) มีความมั่นใจที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ กระบวนการต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยเสริมสร้างจินตนาการและกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ตลอดด้วยเรียนของเยาวชนรุ่นใหม่ (กมล แสงทองศรีกมล, 2559)

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ และการเสริมสร้างความเป็นนักคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นกับเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนในปัจจุบันว่ามีการบริหารหลักสูตร บริหารการจัดประสบการณ์เรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ ตลอดจนมีการประเมินพัฒนาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นนักคิดสร้างสรรค์ให้กับเด็กปฐมวัยมากน้อยเพียงใด โดยผลการวิจัยจากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิธีการ แนวทาง การบริหารวิชาการของสถานศึกษาเอกชนที่จะสามารถพัฒนาความเป็นนักคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนตั้งแต่ปฐมวัยให้เป็นนักคิดสร้างสรรค์ที่มีคุณค่าต่อสังคม และประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

นิยามศัพท์

การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนเอกชนสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อเสริมสร้างความเป็นนักคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 4 งานหลัก ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรปฐมวัย 2) ด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ 3) ด้านสื่อ อุปกรณ์ และสภาพแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ 4) ด้านการประเมินพัฒนาการ

ด้านหลักสูตรปฐมวัย หมายถึง การวางแผนและจัดทำหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร เพื่อกำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับนักเรียน เสริมสร้างให้นักเรียนเป็นนักคิดสร้างสรรค์ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด

ด้านการจัดประสบการณ์ หมายถึง การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ขอบข่ายการจัดกิจกรรมประจำวัน และการจัดประสบการณ์เล่นและเรียนรู้อย่างหลากหลายผ่านกิจกรรมประจำวัน เพื่อเสริมสร้างความเป็นนักคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็กปฐมวัย

ด้านสื่อ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การจัดเตรียมสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ภายนอกห้องเรียน สภาพแวดล้อมทางสังคม การจัดหาสื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเป็นนักคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็กปฐมวัย

ด้านการประเมินพัฒนาการ หมายถึง การวางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างรอบด้านอย่างเหมาะสม เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผล รายงานผลการประเมิน ตลอดจนนำผลการประเมินไปใช้ เพื่อเสริมสร้างความเป็นนักคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็กปฐมวัย

นักคิดสร้างสรรค์ หมายถึง นักเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วย 11 คุณลักษณะ ดังนี้ 1) ช่างสำรวจ (Exploring) 2) มีส่วนร่วมในกิจกรรมใหม่ (Engaging in new activity) 3) กล้าซักถามข้อสงสัย (Questioning) 4) กล้าตัดสินใจ (Decision Making) 5) มีจินตนาการ (Imagination) 6) พยายามทดลองสิ่งใหม่ (Trying out ideas) 7) สื่อสารและการแสดงออกของตนเอง (Communication and Self Expression) 8) มีความพยายาม (Persistence) 9) กล้าเสี่ยง (Risk Taking) 10) ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (Collaboration) 11) ความคล่องแคล่วและว่องไว (Action & Movement)

ช่างสำรวจ (Exploring) หมายถึง พฤติกรรมที่มีความสนใจต่อสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และกิจกรรมต่าง ๆ อยากรู้ อยากเห็นในสิ่งที่เกิดขึ้น สำรวจและค้นหา ความจริงด้วยตนเอง และค้นหาเพิ่มเติมเพื่อหาคำตอบอย่างต่อเนื่อง

มีส่วนร่วมในกิจกรรมใหม่ (Engaging in new activity) หมายถึง พฤติกรรมที่เลือกกิจกรรมที่ต้องการปฏิบัติด้วยตนเอง ให้ความสนใจในกิจกรรมที่ตนเองหรือเพื่อนร่วมชั้นเป็นผู้เลือก ร่วมแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม และปฏิบัติกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

กล้าซักถามข้อสงสัย (Questioning) หมายถึง พฤติกรรมที่ตั้งข้อสงสัยหรือข้อสังเกตในสิ่งที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้พิจารณาจากสิ่งที่พบเจอเท่านั้น สร้างข้อความคาดการณ์หรือตั้งคำถามต่อตนเองหรือผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม ถามคำถามในสิ่งที่เกิดขึ้น และถามคำถามเพื่อนำไปสู่การพัฒนาแนวคิดของตนเอง

กล้าตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงความคิดเห็นหรือแสดงพฤติกรรมสนับสนุนการตัดสินใจ วิเคราะห์ พิจารณาแนวคิดเพื่อการตัดสินใจ และสามารถเลือกวิธีการหรือคำตอบที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา

มีจินตนาการ (Imagination) หมายถึง พฤติกรรมการใช้ความคิดริเริ่มในการสร้างหรือพัฒนาความคิดที่แปลกใหม่ มีการรวบรวม ผสมผสานแนวคิดต่าง ๆ ใช้สัญชาตญาณในการสร้างความเชื่อมโยงโดยไม่ยึดติดกับข้อมูลที่มีอยู่เดิม มีการเชื่อมโยงแนวคิดที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ง่าย รวมถึงการเล่นสมมติในโลกจินตนาการของตนเอง

พยายามทดลองสิ่งใหม่ (Trying out ideas) หมายถึง พฤติกรรมที่มองหาหรือการวางแผนในการประดิษฐ์สิ่งใหม่ของนักเรียน มีการพัฒนา ทดลองแนวคิดเพื่อให้เกิดขึ้นได้จริง ใช้ความรู้พื้นฐานเดิมหรือค้นหาความรู้ใหม่ในการประดิษฐ์สิ่งใหม่หรือการพัฒนาแนวคิดโดยการเชื่อมโยง ปะติดปะต่อเพื่อให้เกิดสิ่งใหม่

สื่อสารและการแสดงออกของตนเอง (Communication and Self Expression) หมายถึง พฤติกรรมที่พูด แสดงความรู้สึกหรือแสดงพฤติกรรมเพื่อถ่ายทอดข้อความ ความรู้สึก ความต้องการของนักเรียนให้ผู้อื่นรับรู้ รวมถึงมีความเชื่อมั่นในตนเองในการนำเสนอผลงานของตนเองในฐานะนักสร้างสรรค์

มีความพยายาม (Persistence) หมายถึง พฤติกรรมที่มีแรงจูงใจในการเรียนรู้ ค้นคว้า และหาคำตอบด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะเจอสถานการณ์ที่ยาก ทำทนาย และไม่แน่นอน มีความมั่นใจในตนเองและมีความสุขใจเมื่อทำได้สำเร็จ

กล้าเสี่ยง (Risk Taking) หมายถึง พฤติกรรมที่ยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานแม้ว่าจะเจออุปสรรคหรือไม่ทราบเป้าหมายที่แน่นอนของงาน มีความกล้าที่จะลองและเรียนรู้จากข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น และมีความมั่นใจเชิงสร้างสรรค์ต่อผลงานของตนเอง

ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (Collaboration) หมายถึง พฤติกรรมที่ให้ความร่วมมือทำงานกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และตามความจำเป็น มีเป้าหมายร่วมกันในการดำเนินงาน ร่วมกันพัฒนาแนวคิดและวิธีการแก้ปัญหา แลกเปลี่ยนความคิด มุมมอง อธิบาย และโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตาม รับฟังความคิดของผู้อื่นนำมาใช้เพื่อการพัฒนาความคิดของตน

มีความคล่องแคล่วและว่องไว (Action & Movement) หมายถึง พฤติกรรมที่ออกกำลังกายและร่วมทำกิจกรรมทางกายภาพที่กระตุ้นการทำงานของสมอง และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

กรอบแนวคิดการวิจัย

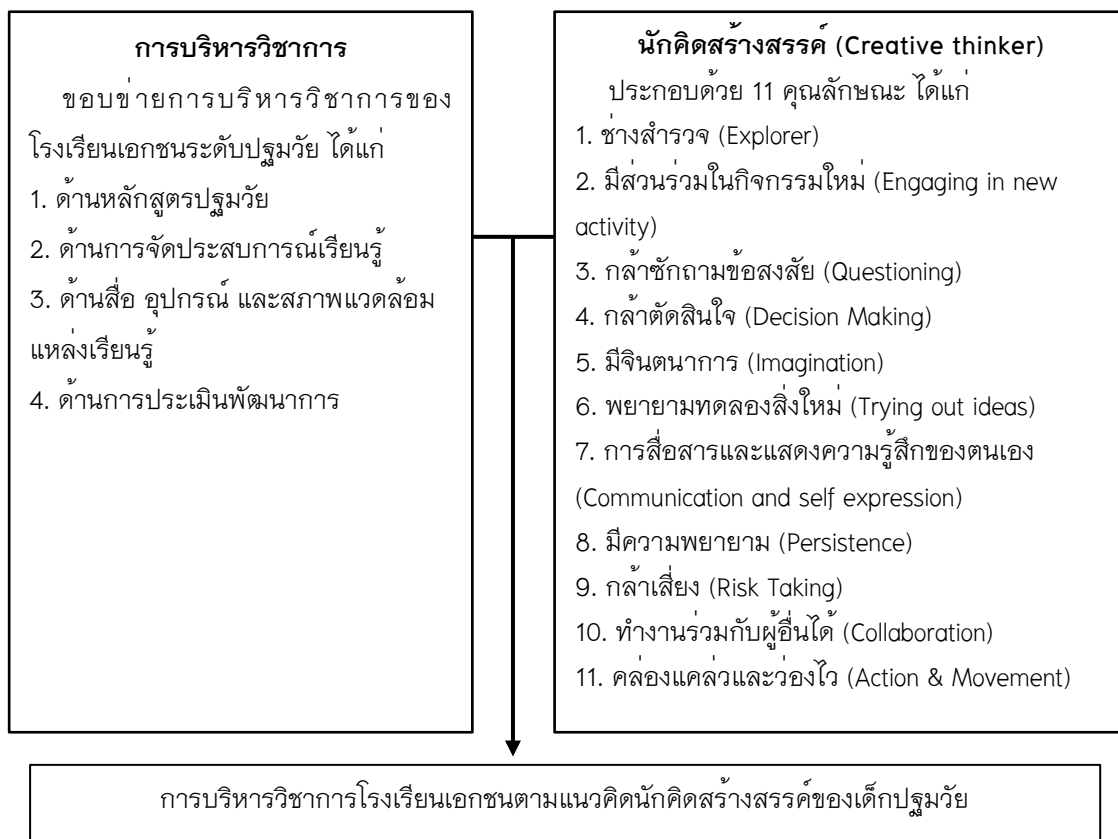
ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการโรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัย และแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ โดยมีรายละเอียดของกรอบแนวคิดดังนี้

1. กรอบแนวคิดการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัย ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2550) สมาน อัครภูมิ (2558) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) สุภัค โอฬารพิริยกุล (2556) วสุภฤดี สุวรรณเทน และวัลนิกา ฉลากบาง (2559) กระทรวงศึกษาธิการ (2560) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2560) ประกอบด้วยงาน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรปฐมวัย 2) ด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ 3) ด้านสื่ออุปกรณ์ และสภาพแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ 4) ด้านการประเมินพัฒนาการ

2. กรอบแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดของ Robson (2012) Lucas, Spencer, Claxton (2013) และ Center for Childhood Creativity (2015) ประกอบด้วย 11 คุณลักษณะ ดังนี้

- 1) ช่างสำรวจ (Explorer)
- 2) มีส่วนร่วมในกิจกรรมใหม่ (Engaging in new activity)
- 3) กล้าซักถามข้อสงสัย (Questioning)
- 4) กล้าตัดสินใจ (Decision Making)
- 5) มีจินตนาการ (Imagination)
- 6) พยายามทดลองสิ่งใหม่ (Trying out ideas)
- 7) การสื่อสารและการแสดงออกของตนเอง (Communication and Self Expression)
- 8) มีความพยายาม (Persistence)
- 9) กล้าเสี่ยง (Risk Taking)
- 10) ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (Collaboration)
- 11) เคลื่อนไหวและว่องไว (Action & Movement)

โดยแสดงความสัมพันธ์ของกรอบแนวคิดการบริหารวิชาการและกรอบแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ได้
ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยโดยเป็นการวิจัยแบบบรรยาย (Descriptive Research) โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียดขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสังเคราะห์และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบในกรอบแนวคิดในงานวิจัย พิจารณาค่าความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ที่ค่า $IOC \geq 5$

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โดยขั้นตอนการดำเนินการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนเอกชนที่มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 – 6 ปี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ทั่วประเทศ จำนวน 3,314 โรง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนเอกชนที่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 3 – 6 ปี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ทั่วประเทศ จำนวน 357 โรง ที่ได้จากการคำนวณสูตรของยามานะ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling)

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน และครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการระดับปฐมวัย 1 คน รวมทั้งสิ้น 714 คน

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้รับการอนุมัติ จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โครงการวิจัยที่ 016/63 เอกสารรับรองหมายเลข COA No.039/2563 วันที่อนุมัติ 11 มีนาคม 2563 วันสิ้นสุดการอนุมัติ 10 มีนาคม 2564

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามการบริหารวิชาการตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และตอนที่ 2 การบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษา ทบทวน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จากนั้นสังเคราะห์ ขอบข่ายการบริหารวิชาการ และแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย และสร้างข้อคำถาม จากนั้นจึงนำไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พิจารณาค่าความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ได้ค่า IOC ที่มีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ แล้วจึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับโรงเรียนเอกชนที่มีการจัดการเรียนการสอนเด็กปฐมวัยอายุ 3 – 6 ปี ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 โรง รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 30 คน

จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาร์ค (Cronbach's alpha coefficient) ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป SPSS for windows version 22.0 ผลการตรวจสอบพบว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.984 จึงนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับปฐมวัยเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วจึงดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และดำเนินการติดตามแบบสอบถามเพื่อส่งกลับผู้วิจัย ระหว่างเดือนมีนาคม 2563 โดยมีโรงเรียนที่ส่งแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้น 320 โรงเรียน โดยอัตราการตอบกลับคิดเป็นร้อยละ 89.63 และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows version 22.0 โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistic) ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นแปลผลค่าการบริหารวิชาการของค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตรคำนวณค่าพิสัยตามช่วงชั้นดังนี้ (Best, 1977)

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วงชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.21 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.41 – 4.20 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.61 – 3.40 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.81 – 2.60 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00 – 1.80 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

การบริหารวิชาการโรงเรียนเอกชน ตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านหลักสูตร โรงเรียนมีการวางแผนและจัดทำหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนเป็นนักคิดสร้างสรรค์ที่มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้			
1.1 ช่างสำรวจ	4.0505	0.6314	มาก
1.2 มีส่วนร่วมในกิจกรรมใหม่	4.2708	0.5681	มากที่สุด
1.3 กล้าซักถามข้อสงสัย	4.2103	0.5655	มากที่สุด
1.4 กล้าตัดสินใจ	4.1115	0.6012	มาก
1.5 มีจินตนาการ	4.3454	0.5662	มาก
1.6 พยายามทดลองสิ่งใหม่	4.1887	0.5901	มาก
1.7 การสื่อสารและแสดงความรู้สึกรักของตนเอง	4.2471	0.5620	มากที่สุด
1.8 มีความพยายาม	4.2266	0.5735	มากที่สุด
1.9 กล้าเสี่ยง	3.8281	0.6545	มาก
1.10 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.4968	0.5340	มากที่สุด
1.11 มีความคล่องแคล่วและว่องไว	4.3402	0.5603	มากที่สุด
รวม	4.2105	0.4931	มากที่สุด
2. ด้านการจัดประสบการณ์ โรงเรียนมีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ขอบข่ายการจัดกิจกรรมประจำวัน และการจัดประสบการณ์เล่นและเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อเสริมสร้างความเป็นนักคิดสร้างสรรค์ที่มีคุณลักษณะดังนี้			
2.1 ช่างสำรวจ	4.2445	0.6355	มากที่สุด
2.2 มีส่วนร่วมในกิจกรรมใหม่	4.3880	0.5929	มากที่สุด
2.3 กล้าซักถามข้อสงสัย	4.3202	0.5915	มากที่สุด
2.4 กล้าตัดสินใจ	4.2232	0.6392	มากที่สุด
2.5 มีจินตนาการ	4.4456	0.5758	มากที่สุด
2.6 พยายามทดลองสิ่งใหม่	4.2713	0.6251	มากที่สุด
2.7 การสื่อสารและแสดงความรู้สึกรักของตนเอง	4.3407	0.5954	มากที่สุด
2.8 มีความพยายาม	4.3312	0.5908	มากที่สุด
2.9 กล้าเสี่ยง	3.9519	0.6836	มาก
2.10 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.5095	0.5528	มากที่สุด
2.11 มีความคล่องแคล่วและว่องไว	4.3975	0.5647	มากที่สุด
รวม	4.3112	0.5177	มากที่สุด

การบริหารวิชาการโรงเรียนเอกชน ตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. ด้านสื่อ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ การจัดเตรียมสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ภายนอกห้องเรียน สภาพแวดล้อมทางสังคม การจัดหาสื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเป็นนักคิดสร้างสรรค์ ที่มีคุณลักษณะดังนี้			
3.1 ช่างสำรวจ	4.1877	0.5777	มาก
3.2 มีส่วนร่วมในกิจกรรมใหม่	4.3082	0.5362	มากที่สุด
3.3 กล้าซักถามข้อสงสัย	4.2536	0.5378	มากที่สุด
3.4 กล้าตัดสินใจ	4.1984	0.5672	มาก
3.5 มีจินตนาการ	4.3603	0.5404	มากที่สุด
3.6 พยายามทดลองสิ่งใหม่	4.2391	0.5756	มากที่สุด
3.7 การสื่อสารและแสดงความรู้สึกของตนเอง	4.2924	0.5555	มากที่สุด
3.8 มีความพยายาม	4.2950	0.5367	มากที่สุด
3.9 กล้าเสี่ยง	3.9842	0.6046	มาก
3.10 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.4486	0.5326	มากที่สุด
3.11 มีความคล่องแคล่วและว่องไว	4.3681	0.5420	มากที่สุด
รวม	4.2669	0.4988	มากที่สุด
4. ด้านการประเมินพัฒนาการ โรงเรียนมีการวางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างรอบด้านอย่างเหมาะสม เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แปลผลข้อมูล และสรุปผล รายงานผลการประเมิน ตลอดจนนำผลการประเมินไปใช้ เพื่อเสริมสร้างความเป็นนักคิดสร้างสรรค์ที่มีคุณลักษณะดังนี้			
4.1 ช่างสำรวจ	4.1362	0.6449	มาก
4.2 มีส่วนร่วมในกิจกรรมใหม่	4.2587	0.6098	มากที่สุด
4.3 กล้าซักถามข้อสงสัย	4.2482	0.6005	มากที่สุด
4.4 กล้าตัดสินใจ	4.1919	0.6258	มาก
4.5 มีจินตนาการ	4.3438	0.5921	มากที่สุด
4.6 พยายามทดลองสิ่งใหม่	4.2234	0.6135	มากที่สุด
4.7 การสื่อสารและแสดงความรู้สึกของตนเอง	4.2750	0.5927	มากที่สุด
4.8 มีความพยายาม	4.2608	0.5955	มากที่สุด
4.9 กล้าเสี่ยง	4.0016	0.6620	มาก
4.10 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.4238	0.5847	มากที่สุด
4.11 มีความคล่องแคล่วและว่องไว	4.3559	0.5802	มากที่สุด
รวม	4.2472	0.5451	มากที่สุด
การบริหารวิชาการรวม	4.2590	0.4808	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารวิชาการโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.2590$ และ $S.D. = 0.4808$) โดยการบริหารวิชาการตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ ด้านการจัดประสบการณ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.3112$ และ $S.D. = 0.5177$) รองลงมาคือ ด้านสื่อ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.2669$ และ $S.D. = 0.4988$) ด้านการประเมินพัฒนาการ ($\bar{x} = 4.2472$ และ $S.D. = 0.5451$) และด้านหลักสูตรปฐมวัย ($\bar{x} = 4.2105$ และ $S.D. = 0.4931$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการบริหารวิชาการตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์รายด้าน พบว่า 1) การบริหารวิชาการด้านหลักสูตรปฐมวัย เพื่อเสริมสร้างการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.4968$ และ $S.D. = 0.5340$) ส่วนการเสริมสร้างความกล้าเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 3.8281$ และ $S.D. = 0.6545$) 2) การบริหารวิชาการด้านการจัดประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.5095$ และ $S.D. = 0.5528$) ส่วนการเสริมสร้างความกล้าเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 3.9519$ และ $S.D. = 0.6836$) 3) การบริหารวิชาการด้านสื่อ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.4486$ และ $S.D. = 0.5326$) ส่วนการเสริมสร้างความกล้าเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 3.9842$ และ $S.D. = 0.6046$) และ 4) การบริหารวิชาการด้านการประเมินพัฒนาการ เพื่อเสริมสร้างการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.4238$ และ $S.D. = 0.5846$) ส่วนการเสริมสร้างความกล้าเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.0016$ และ $S.D. = 0.6620$)

อภิปรายผล

ผลการศึกษาการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยในภาพรวมและรายด้าน สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การบริหารวิชาการตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยในภาพรวม ด้านการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ มีผลการปฏิบัติในระดับสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ความสำคัญของคุณลักษณะนักคิดสร้างสรรค์ถือเป็นต้นจุดเริ่มต้นของพัฒนาการทางด้านสติปัญญาทำให้เด็กคิดเป็น และส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กในอนาคต ผู้บริหารโรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงให้ความสำคัญกับการบริหารวิชาการที่ส่งเสริมการจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นนักคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็กเรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับกัณฑ์วรรณ มีสมสาร (2560) ที่ให้ข้อมูลไว้ว่า การจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่พัฒนาการคิดในเด็กปฐมวัยมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นช่วงวัยที่สมองมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ช่วยให้เด็กเกิดการเชื่อมโยงการเรียนรู้ได้ดีขึ้น และเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทักษะสำคัญอื่น ๆ ประกอบกับ ชลาธิป สมานิติ (2562) ที่กล่าวว่า การจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มีความหมายถือหัวใจของการจัดการศึกษาปฐมวัย ถือเป็นหน้าที่สำคัญของครูผู้สอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดซึ่งเป็นการเตรียมเด็กปฐมวัยให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงและเผชิญสถานการณ์ที่ท้าทายในอนาคตได้เป็นอย่างดี

2. เมื่อพิจารณาผลการศึกษาเป็นรายด้าน การบริหารวิชาการตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยและผลการปฏิบัติในระดับสูงสุด อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารหลักสูตร โดยยึดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเป็นพื้นฐาน มีการจัดประสบการณ์ให้เด็กฝึกการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น ๆ เรียนรู้ที่จะทำกิจกรรมร่วมกันในลักษณะเป็นกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย ภายใต้อาสาสมัครที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน ประกอบกับ กรณิศ ทองสอาด (2558) ที่ให้ข้อมูลว่า พัฒนาการทางสังคมของเด็กปฐมวัย ถือเป็นการพัฒนาความสามารถในการแสดงออกของการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคมและสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้การสร้างความสัมพันธ์และการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น รวมถึงการเรียนรู้บทบาทของตนเองเมื่อต้องอยู่ร่วมกันในสังคมเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับ วรนาท รักสกุลไทย (2554) ที่กล่าวว่า เด็กควรจะได้เรียนรู้ และฝึกการทำงาน การมีส่วนร่วม และการอยู่ร่วมกันในสังคม ผ่านการลงมือทำงาน ทำกิจกรรมหรือการเล่นที่ตนเองและเพื่อนวางแผนไว้ เพื่อฝึกให้เด็กได้พบปัญหา และความรู้ใหม่ทั้งด้านกายภาพ และด้านสังคม ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมประสบการณ์และเตรียมความพร้อมให้เด็กก่อนที่จะต้องดำเนินชีวิตในสังคมอย่างแท้จริงเพื่อฝึกให้เด็กสามารถพึ่ง พุด คิดอย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์

3. เมื่อพิจารณาผลการศึกษาเป็นรายด้าน การบริหารวิชาการตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้านความกล้าเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยและผลการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำที่สุดในทุก ๆ ด้าน อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารไม่ได้เน้นการบริหารวิชาการด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้เป็นสำคัญ ส่งผลให้การจัดกิจกรรมภายในห้องเรียนไม่ได้มีการพัฒนาเท่าที่ควร โรงเรียนจึงไม่ได้จัดกิจกรรมที่มีความท้าทาย หรือเสริมสร้างการแก้ปัญหาในระดับสูง หรือการใช้คำถามระดับสูงอย่างสม่ำเสมอให้นักเรียนฝึกการเผชิญปัญหาใหม่ ๆ ที่ต้องใช้ความคิด ให้เหตุผล รวมถึงการเปิดโอกาสให้เด็กร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเพื่อหาคำตอบของคำถามที่อาจมีมากกว่าเพียงคำตอบเดียว นอกจากนี้การไม่เชื่อมั่นในศักยภาพของเด็กว่าเด็กสามารถพัฒนาได้ในระดับสูงสุดอาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กไม่มีความมั่นใจในตนเอง จึงทำให้เด็กไม่กล้านำเสนอหรือแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างหรือคิดนอกกรอบจากเพื่อน ครู หรือผู้ปกครองได้แนะนำไว้ หรืออาจโดนตำหนิในการแสดงออกทางความคิด จนทำให้เด็กไม่กล้าคิด เมื่อถูกปฏิบัติแบบนี้บ่อยครั้ง จึงทำให้เด็กไม่กล้าเสี่ยง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จิตรลดา จันทร์ใบ (2560) ที่กล่าวว่า ครูจะต้องออกแบบกิจกรรม และการจัดประสบการณ์ที่มีความท้าทาย และน่าสนใจอยู่เสมอ ใช้คำถามใหม่ ๆ ที่ไม่ง่ายจนเกินไปเพื่อให้เวลานักเรียนได้ใช้ความคิดและแก้ปัญหาในระดับสูง โดยครูจะต้องมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้นักเรียนมีความกล้าเสี่ยง และต้องการทำสิ่งที่ท้าทายให้สำเร็จ โดยจะไม่มีการเล่นเบ้าหมาย และจะต้องทำให้เด็กรู้สึกถึงความภูมิใจในความสำเร็จที่เกิดขึ้นโดยทศณียา บัวภา (2554) ยังกล่าวอีกว่า ครูมีส่วนสำคัญในการเปิดโอกาสให้เด็กกล้าคิด กล้านำเสนอความคิด กล้าแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ กล้ารับฟัง กล้าสงสัย และลงมือทำในเรื่องที่แปลกใหม่หรือต้องการหาคำตอบ ซึ่งสอดคล้องกับสมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย (2560) ที่กล่าวว่า เด็กวัยอนุบาล 3-6 ปี เด็กวัยนี้เป็นวัยเต็มไปด้วยจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เด็กจะแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยสิ่งที่รับรู้และจินตนาการของตน โดยยังไม่รู้จักคิดไตร่ตรองอย่างรอบด้าน การแก้ปัญหาของเขาจึงเป็นแบบลองผิดลองถูก และเรียนรู้จากผลของการกระทำ ดังนั้น หากพ่อแม่ หรือครูสนับสนุน และให้โอกาสเด็กได้ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยคอยให้คำแนะนำ ชมเชยเมื่อเด็กทำสำเร็จ ให้กำลังใจเมื่อทำผิดพลาด พร้อมทั้งช่วยชี้แนะวิธีแก้ไข

ข้อผิดพลาด จะช่วยให้เด็กเติบโตเป็นคนกล้าคิด กล้าทดลองทำ มีความคิดสร้างสรรค์ และไม่เกรงกลัวต่อปัญหา รวมทั้งเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง แต่ในทางกลับกัน หากผู้ใหญ่ไม่เปิดโอกาสให้เด็กหัดทำสิ่งต่าง ๆ หรือคอยตำหนิ ห้าม เข้มงวด หรือลงโทษมากเกินไป จะเป็นการหยุดยั้งการแสดงออก ทำให้เด็กกลายเป็นคนไม่มั่นใจ ไม่กล้าตัดสินใจ และส่งผลเสียต่อการเรียนรู้ในขั้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารวิชาการโรงเรียนเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณลักษณะของนักคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาครูให้สามารถจัดประสบการณ์ให้ครอบคลุมคุณลักษณะตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ทุกด้าน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าการจัดประสบการณ์ของครูผู้สอนทั้งในและนอกห้องเรียนมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณลักษณะตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นกับเด็กปฐมวัย

1.2 ครูสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการออกแบบกิจกรรม การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ การเลือกใช้สื่อ การใช้ตั้งคำถาม รวมถึงแนวปฏิบัติในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างครูผู้สอนและนักเรียน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า วิธีการจัดประสบการณ์การเล่นและเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมสามารถเสริมสร้างคุณลักษณะนักคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการบริหารวิชาการที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณลักษณะความกล้าเสี่ยง เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะด้านความกล้าเสี่ยงของเด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาผ่านการบริหารวิชาการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.2 ควรมีการศึกษการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์เพื่อทราบถึงแนวทางการบริหารวิชาการว่ามีแนวทางการปฏิบัติและเสริมสร้างความเป็นนักคิดสร้างสรรค์ให้นักเรียนอย่างไร และนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนานักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างมั่นคงและมีความสุข เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลเฉพาะโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยเท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจทางบริหารและการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กรณิศ ทองสอาด. (2558). **เด็กปฐมวัยกับการใช้สังคมเป็นสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้**. ค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2563, จาก <http://nakhonayok.dusit.ac.th/wp-content/uploads/2015/11/nit.pdf>

- กมล แสงทองศรีกมล. (2559). **ความคิดสร้างสรรค์...สร้างได้**. ค้นเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2562, จาก <http://motherandchild.in.th/content/view/196/1/>
- กันตวรรณ มีสมสาร. (2560). **การจัดการศึกษาและหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- จิตรลดา จันทโร. (2560). **เลี้ยงลูกให้คิดเป็น Creative Thinking Kids**. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ชลธิป สมหิโต. (2562). **การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย**. **วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร**, 39(1), 113–129.
- ชล่ำ อรรถธรรม. (2562). **สข จัดงานใหญ่ “วันการศึกษาเอกชนฯ” เล็งปักหมุดพัฒนาหลักสูตรรองรับ “อีอีซี”**. ค้นเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563, จาก https://www.matichon.co.th/education/news_1357370
- ทัศนียา บัวภา. (2554). **ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย**. ปรินญาปรินญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิพวรรณ หรรษคุณาชัย. (2562). **ทำอย่างไรให้ลูกรักเป็น...เด็กสร้างสรรค์**. ค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2562, จาก <https://www.naewna.com/lady/428251>
- ปรียาพร วงษ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2560). **การจัดการศึกษาและหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย**. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย. (2560). **คู่มือสำหรับพ่อแม่ เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการดูแลและพัฒนาเด็ก**. กรุงเทพฯ: สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย.
- วนาภา รักสกุลไทย. (2554). **สุดยอดเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบครูปฐมวัยอาชีพ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ แสบปี เลิร์นนิ่ง.
- วสุกฤต สุวรรณเทม, & วสันิกา ฉลากบาง. (2559). **คุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย : ปัจจัยเชิงสาเหตุ**. **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal**, 9(3), 151–164.
- สมาน อัครภูมิ. (2558). **ความคิดสร้างสรรค์และการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์**. **วารสารบริหารการศึกษามหาบัณฑิต**, 15(พิเศษ), 9–16.
- สุทัศน์ กาญจนานนท์กุล. (2562). **สข จัดงานใหญ่ “วันการศึกษาเอกชนฯ” เล็งปักหมุดพัฒนาหลักสูตรรองรับ “อีอีซี”**. ค้นเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563, จาก https://www.matichon.co.th/education/news_1357370
- สุภัค โอฬาริทธิกุล. (2556). **การพัฒนาแบบการบริหารวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาล**. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุษณีย์ อนุรุทธวงศ์. (2552). **สร้างลูกให้เป็นอัจฉริยะ Raising A Genius**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ ปีพลัส พลัสลิซซิ่ง.
- Best, J. (1977). **Research in Education**. New Jersey: Prentice Hall, Inc.

- Center for Childhood Creativity. (2015). **7 Inspiring a Generation to Create: Critical Components of Creativity in children.** CA: Center for Childhood Creativity.
- Lucas, B., Claxton, G., & Spencer, E. (2013). **Progression in Student Creativity in School: First Steps Towards New Forms of Formative Assessments.** Paper presented at the OECD Education Working Papers.
- Resnick, M. (2017). **Lifelong Kindergarten: Cultivating Creativity through Projects, Passion, Peers, and Play.** Massachusetts: The MIT Press.
- Robson, S. (2012). Observing young children's creative thinking : Engagement involvement and persistence. **International Journal of Early Years Education**, 20(4), 349–364.
- Taylor, J. (2019). **Unlock your creative potential & Building a more creative culture.** Retrieved January 6, 2020, from <https://www.jamestaylor.me/speaking/>
- Yamane, T. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis.** New York: Harper and Row Publication.